

Կ Ա Ն Ո Ն Ն Ե Ր

ԲԱՑ ԴԱՇՏՈՒՄ ԵՎ ԱՅԳԻՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ

1. Սույն կանոններով կարգավորվում են բաց դաշտում և այգիներում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության, խնամքի, բերքահավաքի և հետբերքահավաքյա աշխատանքների իրականացման անվտանգության հետ կապված հարաբերությունները:

2. Բաց դաշտում և այգիներում աշխատանքների կազմակերպումը կրում է սեզոնային բնույթ և բնակլիմայական պայմաններով պայմանավորված՝ ունի մի շարք առանձնահատկություններ:

3. Հանքային կամ օրգանական պարարտանյութերով հողերի պարարտացումը մշակաբույսերի ավանդական մշակության դեպքում պետք է կատարվի պարարտանյութ ցրող սարքերով կամ հարմարություններով, ինչպես նաև ձեռքի գործիքներով՝ օգտագործելով ձեռքերը պաշտպանող անհատական միջոցներ: Պարարտացման աշխատանքը կատարելիս աշխատողը պետք է շարժվի քամու ուղղությամբ:

4. Առկա ստորգետնյա ենթակառուցվածքների տեղակայման վայրերում հողային աշխատանքները պետք է իրականացվեն աշխատանքի ղեկավարի ներկայությամբ՝ դրանք շահագործող կազմակերպության գրավոր թույլտվությամբ:

5. Վտանգավոր իրավիճակների դեպքում (սողանքներ, էլեկտրահաղորդման գծերի խափանում) աշխատանքները պետք է անհապաղ դադարեցվեն, աշխատողները հեռացվեն վտանգավոր գոտուց, իսկ տարածքները սահմանազատվեն:

6. Դրոնների միջոցով բույսերի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է՝

1) օգտագործել պաշտպանիչ հագուստ, ձեռնոցներ, ակնոց և շնչադիմակ՝ քիմիական նյութերից պաշտպանվելու համար:

2) սրսկվող (մշակվող) տարածքում արգելել մարդկանց և կենդանիների ներկայությունը կամ մեղվափեթակների առկայությունը.

3) օգտագործել միայն թույլատրված և ճիշտ չափաբաժնով ագրոքիմիկատներ և պեստիցիդներ.

4) աշխատանքից հետո լվանալ սրսկման (մշակման) սարքավորումները և համապատասխան նյութերով չեզոքացնել պեստիցիդների ու ագրոքիմիկատների մնացորդները:

7. Արգելվում է անձրևի, մառախուղի և ուժեղ քամու ժամանակ օգտագործել էլեկտրական ֆրեզերային սարքեր:

8. Նախքան աշխատանքը սկսելը պետք է ստուգել աշխատողներին բարձրացնելու և տեղափոխելու համար նախատեսված հարթակների սանդուղքի վրա անվտանգության շղթաների առկայությունը, բազրիքի ամրության հուսալիությունը և ագրեզատների վիճակը:

9. Զառիթափ լանջերում սահքի վտանգի պատճառով չի թույլատրվում բարձր խոնավության կամ սառած հողի, ինչպես նաև 50 մետրից պակաս տեսանելիության պայմաններում մեքենայական մշակության աշխատանքների իրականացումը:

10. Գյուղատնտեսական տեխնիկայի շահագործումը արգելվում է բարձր լարման հոսանքալարերի տակ, անսարք վիճակում և ոչ բավարար լուսավորվածության պայմաններում:

11. Գործատուն անվտանգ աշխատանքի կազմակերպման համար պետք է ապահովի՝

1) այգու, դաշտի, արտադրական շենքերի, շինությունների, մեքենաների, գործիքների, սարքավորումների անվտանգ շահագործման իրազեկումը.

2) վնասակար կամ վտանգավոր արտադրական գործոնների առկայության պայմաններում աշխատանքի համար նախատեսված անհատական և կոլեկտիվ պաշտպանության արդյունավետ միջոցներով և վերահսկել դրանց ճիշտ օգտագործումը:

12. Գործատուն աշխատողներին պետք է ապահովի խմելու ջրով:

13. Գործատուն, աշխատանքի առանձնահատկություններով և մասնագիտական ռիսկայնությամբ պայմանավորված, կարող է սահմանել անվտանգության լրացուցիչ պահանջներ, որոնք չեն հակասում սույն կարգով սահմանված կանոններին: Աշխատանքի անվտանգության պահանջները պետք է ներառվեն աշխատանքի պաշտպանության համապատասխան հրահանգներում, որոնք աշխատողին փոխանցվում են հրամանների, հրահանգների միջոցով:

14. Աշխատողներին արգելվում է՝

1) բաց կրակ օգտագործել վառելիքի բաքի շրջակայքում.

2) մեքենա-տրակտորային ագրեգատների շահագործման ընթացքում նստել սկավառակավոր կուլտիվատորների, խոտհնձիչի կցորդիչների, կցասայլերի կամ այլ գործիքների վրա.

3) սրսկումների ընթացքում առանց ագրոնոմի իմացության անջատել կամ միացնել սրսկիչի խառնիչը, փոփոխել ճնշման կամ սրսկման ինտենսիվությունը:

15. Աշխատողները պարտավոր են՝

1) կցորդիչով ամրացված գյուղատնտեսական գործիքների և մեքենաների աշխատանքային հանգույցների փոփոխությունը, մաքրումը և կարգի բերումը իրականացնել միայն դրանց հանկարծակի իջեցումը կանխելու միջոցներ ձեռնարկելուց հետո.

2) պետիցիդների հետ աշխատելիս պարտադիր կրել համապատասխան վերնահագուստ, շնչադիմակ, ակնոցներ, ռետինե ձեռնոցներ և կոշիկներ:

16. Օձերի խայթոցներից խուսափելու համար անհրաժեշտ է՝

1) նախապես իրազեկել աշխատողներին տարածքում թունավոր օձերի հանդիպելու հավանականության մասին՝ օձի հանդիպելիս կտրուկ գործողությունների չդիմել, բռնելու կամ վնասագերծելու փորձեր չկատարել, դանդաղ և զգուշորեն հեռանալ նույն ճանապարհով.

2) բարձր խոտածածկ ունեցող տարածքներում աշխատանքի ընթացքում նախապես զննել տարածքը և լինել ուշադիր, անզգուշորեն ոտքը չդնել օձի վրա,

հագնել երկար, ազատ տաբատ, երկարաթև շապիկ և տաբատի փողքերը դնել գուլպայի կամ կոշիկների մեջ, կրել երկարաճիտ և ամուր կոշիկներ.

3) նկատի ունենալ, որ օձերը հարձակվելուց առաջ սպառնացող դիրք են ընդունում, փաթաթվում օղակ-օղակ, գլուխը ներս քաշում.

4) օձերի հայտնվելու հավանական վայրերով քայլելիս ծանր փայտով կամ այլ առարկայով հարվածել գետնին (օձերը լսում են հողի ցնցումները, տատանումները):

17. Օձի խայթելու դեպքում պետք է սահմանափակել տուժածի շարժումները (պառկեցնել կամ նստեցնել նրան), հանել տուժածի վրայից բոլոր ճնշող իրերը և զարդերը. ինչպես նաև նեղ հագուստը, քանի որ արագ կարող է այտուց զարգանալ և տարածվել: Եթե օձը խայթել է վերջույթը, ապա պետք է անշարժացնել այն, տուժածին խմեցնել մեծ քանակությամբ հեղուկ (հյութ, թան, թեյ և այլն):

18. Օձի խայթելու դեպքում առաջին օգնությունից հետո անհրաժեշտ է ահագանգել կամ արագ կազմակերպել տուժածի պասիվ վիճակում (պատգարակով կամ աթոռի վրա նստած) տեղափոխումը մոտակա բուժկենտրոն, որտեղ կցուցաբերվի մասնագիտական օգնություն և հակաթույնի ներարկում: Շատ կարևոր է, որ հակաթույնի առաջին դեղաչափը հիվանդը ստանա խայթոցից 6 ժամվա ընթացքում: Օձի խայթոցի դեպքում արգելվում է վերքից վերև վերջույթը կապել, խայթոցի տեղում կտրվածք անել, սառույց դնել կամ այրել, տուժածին ալկոհոլ առաջարկել, տալ ուժեղ ազդող դեղամիջոցներ:

19. Դաշտային աշխատանքների ընթացքում կայծակից պաշտպանվելու համար անհրաժեշտ է՝

- 1) դադարեցնել աշխատանքը բաց դաշտում.
- 2) գետնին չպառկել.
- 3) եթե հնարավոր չէ արագ հեռանալ, ապա պետք է կքանստել համեմատաբար ցածրադիր տեղում.
- 4) չպատսպարվել կամ չթաքնվել բարձր ծառի տակ.
- 5) անհապաղ դուրս գալ ջրից և հնարավորության դեպքում՝ փոխել թաց հագուստը.

6) չդիպչել մետաղե առարկաներին և հեռու մնալ դրանցից, չկրել մետաղյա զարդեր և չպահել մետաղական առարկաներ (գործիքներ)։

7) թաքնվել շինություններում, քարանձավներում, բնակելի շենքում, ավտոմեքենայում՝ փակելով պատուհանները։

8) հրաժարվել մոտոցիկլետով կամ հեծանվով երթևեկելուց։

20. Բաց դաշտում և այգիներում արգելվում է բուսական մնացորդների և խոզանների այրումը։

21. Բաց դաշտում և այգիներում աշխատանքներ իրականացնող անձինք ենթարկվում են նախնական (աշխատանքի ընդունվելիս) և պարբերական բժշկական զննության՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի հուլիսի 15-ի N 1089-Ն որոշման։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ